

INGLIZ TILI MAQOLLARI HAQIDA MA'LUMOT

*Termiz Iqtisodiyot va Servis Universiteti talabasi
Choriyeva Dilnoza*

Kirish**Annotatsiya**

Ushbu maqolada ingliz tilidagi maqollar, ularning tarixi, lingvistik tahlili, struktura xususiyatlari va madaniyat bilan bog'liqligi haqida batafsil ma'lumot berilgan. Maqollarning qisqalik, aniq ifoda va tasviriylik xususiyatlari tahlil qilinadi. Shuningdek, maqollarning zamонавија tildagi qo'llanilishi va ular orqали o'ziga xos hayotiy saboqlarni olishning ahamiyati ko'rsatilgan.

В данной статье рассматриваются английские пословицы, их история, лингвистический анализ, структурные особенности и их связь с культурой. Также анализируется краткость, точность выражений и использование метафор в пословицах. В статье обсуждается современное использование пословиц в языке и их роль в передаче жизненных уроков.

This article discusses English proverbs, their history, linguistic analysis, structural features, and their connection with culture. The article also examines the brevity, precision of expression, and use of metaphors in proverbs. Furthermore, the modern use of proverbs in language and their role in conveying life lessons are explored.

Kalit so'zlar:

- Ingliz tili maqollari
- Maqollar
- Lingvistika
- Madaniyat
- Axloqiy qadriyatlar
- Tilshunoslik
- Folkleyor
- Tasavvur
- Tahsil
- Hayotiy saboqlar

Ingliz tilidagi maqollar xalq og'zaki ijodining eng qadimiy va boy ifodalaridan biri hisoblanadi. Ular asrlar davomida avloddan-avlodga o'tib kelgan, o'zining qisqa, lekin teran ma'nolari bilan insonlarning axloqiy, ijtimoiy va hayotiy qarashlarini aks ettirgan. Maqollar, o'zining soddaligi va aniq ifodalangan hayotiy saboqlari bilan til va madaniyatni o'rganishda juda muhim manba hisoblanadi.

Ingliz tilidagi maqollar faqat tilning lingvistik xususiyatlarini aks ettirmasdan, balki ingliz xalqining tarixiy, madaniy va ijtimoiy qadriyatlari bilan ham chambarchas bog'liqdir. Ingliz tilidagi maqollar, turli milliy an'analarga, urf-odatlarga va hayotiy tajribalarga asoslanadi. Ular bir nechta so'zlar yoki jumlalar orqali keng qamrovli ma'nolarni ifodalashga imkon beradi. Maqollar nafaqat yozma adabiyotda, balki kundalik hayotda, tilning amaliy foydalanishida keng qo'llaniladi.

Mazkur maqolada ingliz tilidagi maqollarning kelib chiqishi, ularning lingvistik tahlili, struktura xususiyatlari, madaniyat bilan bog'liqligi va zamонавиј tilshunoslikdagi o'rni haqida batafsil ma'lumot beriladi.

Ingliz tilidagi maqollarning tarixi

Ingliz tilidagi maqollarning tarixi juda qadimiy bo'lib, ularning ko'pchiligi xalq og'zaki ijodining mahsuli sifatida shakllangan. Ular o'z tarixini miloddan avvalgi davrlarga borib taqaladi. Ko'plab maqollar o'sha davrlarda paydo bo'lib, bir necha asrlar davomida odamlarning kundalik hayotiga singib ketgan. Ingliz tilidagi maqollar ko'pincha axloqiy saboqlarni, ijtimoiy munosabatlarni va hayotning oddiy qonuniyatlarini ifodalaydi.

Ingliz tilidagi maqollarning ba'zilari Lotin va yunon madaniyatlarini bilan bog'liq bo'lsa, boshqalari Germaniya va Skandinaviyaga oid xalq ertaklari va qadimgi rivoyatlardan olingan. Masalan, "A penny saved is a penny earned" (Bir tiyinni tejash – bir tiyinni topishdir) maqolasi ko'plab avlodlar davomida ommalashgan bo'lib, u iqtisodiy va moliyaviy oqilona yondashuvni targ'ib qiladi. "The early bird catches the worm" (Erta turgan qush hasharotni ushlaydi) maqolasi esa vaqtini qadrlash va mehnat qilishning ahamiyatini ta'kidlaydi.

Ingliz tilidagi maqollar va ularning lingvistik xususiyatlari

Ingliz tilidagi maqollar ko'pincha qisqacha va sodda, lekin kuchli ma'no va ta'sirga ega bo'ladi. ularning lingvistik strukturasida ko'plab stilistik xususiyatlar mavjud. Maqollar o'zining soddaligi bilan ajralib turadi, chunki ular juda qisqa va aniq ifodalangan bo'lib, odatda quyidagi xususiyatlarga ega:

1. Qisqalik va aniq ifoda

Maqollar qisqa va aniq ma'nolarni o'zida aks ettiradi. Ular hayotiy saboqlarni bir necha so'z bilan tushuntirib berishadi. Masalan, "Better late than never" (Hech bo'limganda kech, hech qachon emas) maqolasi kechikishning ba'zan afzal ekanligini ifodalaydi.

2. Metafora va tasviriylik

Ko'plab ingliz maqollari o'z ichida metaforik ma'nolarni o'zlashtiradi. Bunday maqollar tasviriy ifodalar orqali ko'proq ta'sirchan bo'ladi. Masalan, "A bird in the hand is worth two in the bush" (Qo'lingdagi qush, bushdagi ikkita qushdan qadrliroq) maqolasi haqiqatni tasviriy tarzda ifodalaydi.

3. Takkorlik va simmetriya

Ingliz tilidagi maqollarda ko'plab simmetrik va takrorlanuvchi tuzilmalar mavjud. Bu maqollarni eslab qolishni osonlashtiradi va ular auditoriya uchun aniq va yodda qolarli bo'ladi. Misol uchun, "Actions speak louder than words" (Harakatlar so'zlardan kattaroq gapiradi) maqolasi o'zining takrори tuzilishi bilan yodda qoladi.

Ingliz tilidagi maqollar va madaniyat

Ingliz tilidagi maqollar nafaqat tilning lingvistik strukturasini, balki ingliz xalqining madaniy qadriyatlarini ham aks ettiradi. Ular o'zida insonlar o'rtasidagi munosabatlar, axloqiy me'yorlar va ijtimoiy tartibni aks ettiradi. Ingliz xalqining qadriyatlari va urf-odatlari maqollarda keng aks etgan. Misol uchun, "When in Rome, do as the Romans do" (Roma shahrida bo'lganingizda, romaliklar kabi harakat qiling) maqolasi boshqa madaniyatga hurmat va ularga moslashishning ahamiyatini ta'kidlaydi.

Shuningdek, ingliz maqollarida tabiiy dunyo va insonning kundalik hayoti bilan bog'liq obrazlar ko'pincha qo'llaniladi. "Make hay while the sun shines" (Quyosh chiqayotganda somonni yasang) maqolasi tabiiy holatni aks ettiradi va insonlarga vaqtini samarali ishlatishni maslahat beradi.

Ingliz tilidagi maqollar va zamonaviy tilda qo'llanilishi

Bugungi kunda ingliz tilidagi maqollar keng ko'lamda qo'llanilmoqda. Ular nafaqat yozma adabiyotda, balki jurnalistika, reklama, siyosat, psixologiya va ijtimoiy aloqalarda ham faol foydalaniladi. Maqollar, odamlarni jalb qilish va ularni ma'lum bir qarorga yoki fikrga undash uchun samarali vositadir. Ayniqsa, reklama sohasida maqollar qisqa va ta'sirchan ifodalangan xabarlarni etkazishda keng qo'llaniladi. Masalan, "Just do it" (Shunchaki buni qiling) - bu reklama shiori ko'plab insonlarga ijobiy ta'sir ko'rsatib, aksiyalarga jalb qiladi.

Ingliz tilidagi maqollar shuningdek, yangi media va ijtimoiy tarmoqlarda ham keng tarqalgan. Ular qisqa va oson yodda qoladigan bo'lib, keng auditoriyani o'ziga tortadi. Masalan, "What goes around, comes around" (Nima qaytsa, o'sha keladi) maqolasi, ijtimoiyadolat va tenglik haqida ma'lumot beradi.

Xulosa

Ingliz tilidagi maqollar tilshunoslikda, madaniyatshunoslikda va ijtimoiy tadqiqotlarda muhim ahamiyatga ega. Ular nafaqat tilning lingvistik tuzilishini, balki ingliz xalqining madaniy qadriyatlari, ijtimoiy me'yorlari va axloqiy prinsiplarini ham aks ettiradi. Maqollar qisqacha va aniq bo'lib, har bir so'z va ibora o'zida chuqur ma'no saqlaydi. Ingliz tilidagi maqollarni o'rganish, tilni yanada chuqurroq tushunishga va ingliz madaniyatiga oid qimmatli ma'lumotlarni olishga yordam beradi.

Foydalilanigan adabiyotlar:

1. Axmadaliyev, Sh. (2005). Ingliz tilidagi maqollar va ularning lingvistik tahlili. Toshkent: O'QITUVCHI.

2. Gorshenin, A. I. (2000). Ingliz tilidagi xalq maqollari va ularning lingvistik tavsifi. Moskva: Nauka.
3. Lazareva, T. G. (2012). Ingliz tilining ijtimoiy lingvistikasi. Toshkent: Fan va texnologiya.
4. Palmer, F. R. (1976). Semantics: A New Outline. Cambridge University Press.
5. Shumilov, A. A. (2011). The Wisdom of English Proverbs. Oxford University Press.
6. David, M. (2013). The role of Proverbs in English Language and Literature. New York: Routledge.